

۲۰۴ ۱۴۴۶

زبان،
حقیقت و منطق

www.ketab.ir

آلفرد ج. آیر (Alfred J. Ayer)

ترجمه: منوچهر بزرگمهر

سرشناسه	: ألفرد ج. آیر (Alfred J. Ayer) ۱۹۱۰م
عنوان و نام پدیدآور	: زبان، حقیقت و منطق / ألفرد ج. آیر ؛ ترجمه منوچهر بزرگمهر
عنوان اصلی	: Language, Truth and Logic
مشخصات نشر	: تهران: شفیعی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۳۳۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۷۸۴۳-۰۵-۸
وضعیت فهرست نویسی : فیبا	
یادداشت	: چاپ قبلی، ۱۳۵۶، موسسه انتشارات علمی دانشگاه صنعتی آریامهر (شریف). چاپ دوم
موضوع	: تجربه. فلسفه. شناخت فلسفه و زبان
شناسه افزوده	: ۱۰۱
رده بندی کنگره	: ۲۹۱/۵۳B-۱۰۱
رده بندی دهی	: ۷۳۵/۸۹۲
شماره کتابشناختی	: م ۸۴-۱۵۰۸۰

زبان، حقیقت و منطق Language, Truth and Logic

آلفرد ج. آیر (Alfred J. Ayer)

ترجمه : منوچهر بزرگمهر

چاپ : دوم، ۱۳۹۸

شمارگان : ۵۰۰ نسخه

صحافی : هورنو

ناشر : انتشارات شفیعی

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۷۸۴۳-۰۵-۸

انتشارات شفیعی: تهران، میدان انقلاب، خیابان منیری جاوید، ساختمان

اردیبهشت، شماره ۶۵، طبقه همکف،

تلفن: ۶۶۴۹۴۶۵۴

کلیه حقوق چاپ محفوظ و متعلق به انتشارات شفیعی می باشد.

فهرست مندرجات

۷.....	مقدمه مترجم.....
۱۱.....	مقدمه چاپ اول.....
۱۵.....	۱. حذف مابعد طبیعت.....
۳۳.....	۲. عمل فلسفه.....
۵۳.....	۳. ماهیت تحلیل فلسفی.....
۷۱.....	۴. پیشینی‌ها (اولیات).....
۹۵.....	۵. حقیقت و احتمال.....
۱۱۹.....	۶. نقد علوم اخلاق و الهیات.....
۱۴۷.....	۷. نفس و عالم مشترک.....
۱۶۶.....	۸. حل مناقشات فلسفی معوق.....
۱۶۶.....	مؤخره.....
۲۲۷.....	فهرست اعلام.....

مقدمه مترجم

سر آلفرد جیمز آیر^(۱) میلاد ۱۸۷۳ در سال ۱۹۱۰ به دنیا آمد و در مدرسه معروف ایبن^(۲) تحصیل کرد و جزو شاگردانی بود که به واسطه استعداد بسیار، از بورس تحصیلی برخوردار شد و سپس در دانشگاه مشهور آکسفورد به تحصیل دوره علمی پرداخت. در سال ۱۹۳۲ فارغ التحصیل شد و مدتی در دانشگاه وین به بررسی فلسفه انتزاعی و تحقیق یا تحصیلی مشغول شد که در آن موقع نزد انگلیسی زبانان هنوز معروفیتی نداشت. در سال ۱۹۳۳ با سمت دانشیاری به آکسفورد برگشت و در ۱۹۳۵ به حقوق کالج خود گردید (کرایست چرچ)^(۳). تا سال ۱۹۴۵ به واسطه بروز جنگ از دامه مطالعات خود بازماند و در این سال به عنوان رئیس کالج وادهام^(۴) برگزیده شد و به تدریس ادامه داد. در سال بعد کرسی استادی فلسفه و منطق را در دانشگاه آدن احراز نمود و تا سال ۱۹۵۹ در این سمت باقی ماند. در این سال به آکسفورد برگشت و کرسی استادی منطق را اشغال کرد.

اولین کتاب آیر (یعنی کتاب حاضر) موسوم به «زبان، حقیقت و منطق» در سال ۱۹۳۶ منتشر شد. سلاست بیان و شیوه پسندیده و قدرت قلمی که آیر در بیان افکار انقلابی فلسفی در این کتاب ظاهر ساخته، آن را به صورت یکی از

1. Ayer A.J

2. Eton

3. Christ Church College

4. Wadham

کتاب‌های پرمغز فلسفی این قرن درآورده است. چنانکه خود او در مقدمه چاپ اول می‌گوید، عقاید وی از راسل و ویتگنشتاین (فلاسفه جدید) و بارکلی و هیوم (فلاسفه قدیمتر) گرفته شده است و با اصالت تحقق منطقی حلقه وین، و جوه مشترک بسیار دارد. ولی آیر هیچ‌یک از این عناصر را تعبداً قبول نکرده و رأی خود را با رعایت آن‌ها، ولی مستقلاً ابراز داشته است. آیر تقسیم هیوم را که می‌گفت جملات منقسم به منطقی و تجربی هستند، قبول کرده است و در ضمن اصل تحقیق و اثبات صدقی اختیار نموده که به موجب آن، هیچ جمله تجربی‌ای دال بر «نبوت» نیست، مگر اینکه مشاهده معینی در تعیین صدق یا کذب آن دخالت داشته باشد. این نقطه مبدأ، دارای نتایج بسیار جدی و دامنه‌داری است، زیرا جملات و قضای مابعدالطبیعت نه حاوی حقایق منطقی و نه دربردارنده فرضیه‌ای تجربی است، از این رو باید آن‌ها را مهمل و بی‌معنی دانست. علم کلام یا الهیات، استواری نیز که خود شعبه‌ای از مابعدالطبیعت محسوب می‌شود، به همین سرنوشت دچار می‌گردد. از این رو قضایای علوم اخلاق و زیبایی‌شناسی هم در واقع اساساً بر اساسات است که لحن امر و نهی با آن توأم می‌شود. قضایای اولی یا پیشینی^(۱) منطقی و ریاضیات، خالی از مضمون واقعی هستند و صدق آن‌ها برحسب وضع قرار لغوی است. بنا به مراتب بالا وظیفه فیلسوف فقط حل مسائلی است که علم طبیعی در ضمن پیشرفت خود لاینحل گذاشته است؛ یعنی فلسفه، منطق و علوم است.

در چاپ دوم این کتاب، آیر (۱۹۴۶) بعد از ده سال، مقدمه جدیدی بر آن نوشت و با اینکه هیچ‌یک از آراء مندرج در آن را تصحیح نکرد، اما توضیحات و تعبیرات تازه‌ای بر آن افزود که جواب ایرادهای منتقدان سابقش بود. مخصوصاً درباره اصل تحقیق و اثبات، که مورد انتقاد شدید قرار گرفته بود؛ تا به جایی که گفته بودند که اگر فقط همان دو قسم جملات و قضایا صحیح و بامعنی باشد، قضیه حاوی اصل تحقیق هم، چون تحت هیچ‌یک از این دو قسم در نمی‌آید، به ضرورت مهمل و بی‌معنی است.

این مقدمه در این ترجمه به صورت مؤخره در آخر کتاب آمده است. چون کوشش نویسنده از یک سو رفع نقایص متن و از سوی دیگر جواب به منتقدان کتاب بوده است؛ خواندن آن قبل از مطالعه خود کتاب چندان سودمند به نظر نرسید.

کتاب‌های مهم دیگر آیر عبارتند از: «مابعدالطبیعت و شعور عادی»^(۱)، «احتمال مبانی علم تجربی»^(۲)، «مقالات فلسفی»^(۳)، «احتمال و شاهد»^(۴)، «مبانی علم»^(۵)، «راسل و مور»^(۶).

«زیان، حقیقت و منطق» کتاب دوره جوانی آیر است و بعد از آن آراء او قدری تغییر کرده است، به نحوی که فلسفه اصالت تحقق منطقی یا فلسفه تحصیلی امروز، در آن حالت سابق را ندارد و دستخوش تغییرات اساسی شده است. با این حال، مطالعه آن کتاب به عنوان مدخل این فلسفه بسیار سودمند است.

-
1. Metaphysics & Common Sense
 2. Origins of Pragmatism: Studies in the Philosophy of Charles Sanders & William James
 3. Philosophical Essays
 4. Probability & Evidence
 5. Problem of Knowledge
 6. Russell & Moore: The Analytical Heritage